

Octubre 1917: Una herència en disputa. *Treball* i *La Batalla* 20 anys després de la Revolució Russa

Lola Harana Torrejón, Universitat de Barcelona

José Manuel Rúa Fernández, Universitat de Barcelona

La historiografia especialitzada en la Guerra Civil espanyola ha tractat abastament el conflicte que protagonitzaren a la rereguarda republicana el Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC) i el Partit Obrer d'Unificació Marxista (POUM) sobre l'orientació de la guerra i el caràcter de la revolució, conflicte que tingué el seu punt de màxima confrontació en els denominats Fets de Maig de 1937. El propòsit de la nostra comunicació no és tant explicar novament els diferents projectes de cadascuna d'aquestes organitzacions de l'esquerra marxista catalana, sinó utilitzar una referència comuna a totes dues, la Revolució d'octubre de 1917, per posar de manifest les diferents lectures que cadascuna feia dels procés revolucionari soviètic. A partir dels articles publicats l'any 1937, any de commemoració del 20é aniversari de la Revolució russa, als seus respectius òrgans centrals (*Treball* en el cas del PSUC i *La Batalla* pel que fa al POUM), hem analitzat la confrontació de projectes polítics a través dels òrgans de premsa de partit, prenent com a referència interpretacions i comparatives contraposades sobre 1917 i 1937; una confrontació que esdevé una veritable lluita per l'herència simbòlica d'Octubre.

La metodologia emprada ha consistit en el buidatge sistemàtic dels dos diaris esmentats (*Treball* i *La Batalla*) per analitzar i comparar les referències polítiques, històriques i simbòliques a la Revolució Russa en el context bèl·lic i revolucionari de 1937, a partir, fonamentalment, del Fons Hemerogràfic del Centre d'Estudis Històrics Internacionals - Arxiu Pavelló de la República de la Universitat de Barcelona.

A partir de la feina realitzada podem establir com a conclusions que cada diari (i per extensió cada organització política) feia una lectura i una interpretació diametralment oposades del mateix fet, la revolució d'Octubre (un fet fundacional dins de totes dues tradicions polítiques) per justificar els seus posicionaments polítics. Mentre el PSUC establia diferències entre el caràcter de revolució socialista al 1917 i de revolució democràtica antifeixista al 1937, el POUM veia l'oportunitat de reproduir en el context espanyol i català l'escenari d'una revolució proletària seguint el model bolxevic. Mentre que pel PSUC el principal paral·lelisme entre la guerra civil russa i la guerra civil espanyola no era altre que la lluita contra les forces de la reacció a nivell intern i contra les potències estrangeres que atemptaven contra la sobirania nacional, per al POUM el paral·lelisme anava molt més enllà i els havia de permetre la conquesta del poder polític per tal de superar l'ordre institucional de la II República.